

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a Mgr. Sylvie Šiškeové v právní věci žalobkyně: **Ing. M. K.**, bytem zastoupené Mgr. Pavlem Černohousem, advokátem se sídlem Lublaňská 398/18, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo pro místní rozvoj**, se sídlem Staroměstské náměstí 932/6, Praha 1, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **ZZN Polabí, a. s.**, se sídlem K Vinici 1304, Kolín, zastoupené JUDr. Mgr. Tomášem Sequensem, advokátem se sídlem Jungmannova 745/24, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 12. 2019, č. j. MMR-41518/2019-83/2844, v řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 8. 11. 2022, č. j. 43 A 20/2020-174, o návrhu osoby zúčastněné na řízení na přiznání odkladného účinku,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se** odkladný účinek **nepřiznává**.

Odůvodnění:

[1] Žalobkyně se žalobou podanou ke Krajskému soudu v Praze (dále jen „krajský soud“) domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 12. 2019 [v záhlaví rozhodnutí zjevně nesprávně uveden rok 2018], č. j. MMR-41518/2019-83/2844 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo k odvolání osoby zúčastněné na řízení (stavebníka) zrušeno rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje (dále jen „krajský úřad“) ze dne 24. 6. 2019, č. j. 085793/2019/KUSK (dále jen „prvostupňové správní rozhodnutí“) a zastaveno přezkumné řízení, v rámci nějž krajský úřad zrušil územní souhlas Městského úřadu Český Brod (dále jen „stavební úřad“) ze dne 12. 4. 2016, č. j. MUCB 7934/2016 (dále jen „územní souhlas“), s umístěním stavby označené jako *Posklizňová linka se skladem obilovin a kukuřice v areálu ZZN Polabí v Klučově včetně úprav zpevněných ploch a oplocení* (dále jen „stavba“) na pozemcích parc. č. XA, XB, XC, XD, XE, XF, XG a XH v katastrálním území K. u Č. B.

[2] Rozsudkem ze dne 8. 11. 2022, č. j. 43 A 20/2020-174 (dále jen „napadený rozsudek“), krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Naznal, že žalovaný nesprávně zastavil přezkumné řízení postupem dle § 94 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v rozhodném znění (dle jen „správní řád“), neboť

osoba zúčastněná na řízení si musela být vědoma nezákonnosti územního souhlasu, a nemohla tedy práva z tohoto správního aktu nabýt v dobré víře. Krajský soud proto zavázal žalovaného svým právním názorem, aby v dalším řízení územní souhlas vydaný v rozporu s právními předpisy zrušil postupem podle § 97 odst. 3 správního řádu a věc vrátil stavebnímu úřadu k dalšímu řízení (srov. odst. [62] napadeného rozsudku).

[3] Osoba zúčastněná na řízení (dále jen „stěžovatelka“) proti napadenému rozsudku podala kasační stížnost spojenou s návrhem na přiznání odkladného účinku. K jemu hrozící újmě uvádí, že krajský soud žalovanému uložil zrušit územní souhlas k předmětné stavbě, k čemuž v dohledné době dojde; posklizňová linka se pak ocitne v režimu nepovolené stavby, v důsledku čehož bude zahájeno řízení o jejím odstranění. Eventuální nutnost odstranit stavbu jí přitom způsobí značné náklady na provedení její demontáže až v řádech vyšších stovek tisíc. Stěžovatelka též akcentuje, že linka plní funkci sila určeného pro skladování obilí; vzhledem k nedávné sklizni je plná zemědělských plodin, které nelze přemístit jinam. Hrozící újma je přitom natolik citelná, že může způsobit ochromení provozu celého zemědělského areálu v Klučově, jehož obnova by byla zásadním způsobem ztížena. Poukázala též na současnou potravinovou krizi a ohrožení vývozu obilovin z Ukrajiny. V důsledku přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přichází v úvahu pouze újma hrozící žalobkyni, která bude nucena strpět existenci stavby až do vydání meritorního rozhodnutí v této věci; jedná se tedy toliko o odložení účinků spojených s napadeným rozsudkem. Stěžovatelka zároveň neshledává ohrožení žádného důležitého veřejného zájmu.

[4] Žalobkyně ani žalovaný se k návrhu na přiznání odkladného účinku nevyjádřili.

[5] Podle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užíje přiměřeně. Jde o institut výjimečný, jehož účelem je ochránit adresáta veřejné správy před případnými neodstranitelnými negativními následky aktu veřejné správy (srov. např. usnesení NSS ze dne 27. 1. 2012, č. j. 2 As 132/2011-115, dostupné, stejně jako ostatní zde citovaná rozhodnutí, na www.nssoud.cz).

[6] Možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovateli oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na konkrétní situaci. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel, jenž musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností vznik újmy vyvozuje a uvést její intenzitu (srov. např. usnesení NSS ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 218/2015-50, či ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012-32). Stěžovatelem uvedená tvrzení přitom musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu (resp. s napadeným správním rozhodnutím)

pokračování

obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

[8] Nejvyšší správní soud v posuzovaném případě nedospěl k závěru, že by výkon nebo jiné právní následky rozsudku krajského soudu (resp. napadeného správního rozhodnutí) znamenaly pro stěžovatelku nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, resp. veřejnému zájmu.

[9] Stěžovatelkou tvrzený hrozící následek - odstranění stavby posklizňové linky by nepochybně představoval vážnou újmu, jelikož jednoznačně může vést k nevratnému porušení jejích práv jakožto stavebníka, které by již nebylo možné zhojit ani případným rozhodnutím v její prospěch, jež by v takovém případě bylo pouze akademického charakteru a nemohlo by jí poskytnout jinou než pouze hypotetickou ochranu (srov. usnesení NSS ze dne 12. 1. 2017, č. j. 2 As 333/2016-52, ze dne 15. 6. 2016, č. j. 6 As 107/2016-40, či ze dne 10. 11. 2015, č. j. 6 As 230/2015-17). Nejvyšší správní soud však zdůrazňuje stěžejní skutečnost, že předmětem tohoto soudního přezkumu není rozhodnutí o odstranění stavby. Doposud bylo pouze krajským soudem zrušeno napadené rozhodnutí žalovaného zastavující přezkumné řízení a zrušující prvostupňové správní rozhodnutí, jímž byl zrušen územní souhlas s umístěním stavby. Žalovanému přitom bylo soudem uloženo, aby teprve v dalším řízení (po vrácení věci od krajského soudu) příslušný územní souhlas postupem podle § 97 odst. 3 správního řádu zrušil a sám věc vrátil stavebnímu úřadu k dalšímu postupu. Ke zrušení uděleného územního souhlasu tedy doposud nedošlo (což uvádí i stěžovatelka), byť tento následek skutečně lze s ohledem na vyslovený závazný právní názor soudu důvodně předpokládat. Teprve poté ovšem může (ale také nutně nemusí) být stavebním úřadem zahájeno řízení o odstranění posklizňové linky, v rámci nějž teprve může (ale taky nemusí, např. pro vyhovění návrhu na dodatečné povolení stavby) být vydáno exekučně vykonatelné rozhodnutí bezprostředně ukládající stěžovateli povinnost předmětnou stavbu odstranit. Ostatně sama stěžovatelka označuje nutnost odstranění stavby jako „eventuální“.

[10] Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že např. již v usnesení ze dne 23. 8. 2021, č. j. 2 As 213/2021-29, odst. [9], konstatoval, že „napadeným rozhodnutím přitom nebylo nařízeno odstranění předmětné stavby; teprve v případě naplnění podmínek pro exekuci rozhodnutí o odstranění stavby by bylo možno uvažovat o hrozbě nenahraditelné újmy.“ Taktéž v usnesení ze dne 25. 6. 2020, č. j. 7 As 5/2020-33, odst. [9], NSS vyslovil, že „stěžovatelka spatřuje hrozbu nepoměrně větší újmy za prvé v tom, že v případě nepřiznání odkladného účinku může dojít k nucenému odstranění stavby. Uvedené tvrzení stěžovatelky lze považovat za spekulativní a předčasné. V případě stěžovatelky krajský soud toliko zrušil rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobců a potvrzeno rozhodnutí stavebního úřadu o umístění a povolení stavby. (...) Výkon nebo jiné právní následky napadeného rozsudku proto neznamenají bez dalšího existenci bezprostředního nebezpečí odstranění předmětné stavby. Případná újma může vzniknout pouze neodkladným výkonem rozhodnutí o odstranění stavby, které však není předmětem soudního přezkumu v tomto řízení.“ Shodně lze poukázat také na usnesení ze dne 23. 4. 2020, č. j. 4 As 431/2019-75, odst. [21] – [22], v němž NSS uvedl, že „předmětem soudního přezkumu však v posuzovaném případě není rozhodnutí o odstranění stavby, nýbrž rozhodnutí o určení právního vztahu podle § 142 odst. 1 správního řádu, kterým správní orgán prvního stupně deklaroval, že stěžovatelce v

rámcí tzv. zkráceného stavebního řízení podle § 117 stavebního zákona ke stavbě nevzniklo podle certifikátu autorizovaného inspektora právo stavby. (...) samotné odstranění stavby dosud pravomocně nařízeno nebylo. Nadto je více než pravděpodobné, že v průběhu řízení o odstranění stavby stěžovatelka požádá (...) o dodatečné povolení stavby podle § 129 odst. 2 stavebního zákona, jak v návrhu na přiznání odkladného účinku předjímá, a stavební úřad tudíž toto řízení přeruší a podvede řízení o podané žádosti o dodatečné povolení stavby. Je-li tedy v nynějším řízení jeho předmětem rozhodnutí o určení právního vztahu podle § 142 odst. 1 správního řádu, jen stěží může kasační soud hodnotit újmu stěžovatelky, která jí případně vznikne v důsledku jiného následného řízení, jehož další průběh a výsledek nelze v současnosti jakkoliv předvídat. Teprve v případě naplnění podmínek pro výkon rozhodnutí o nařízení odstranění stavby by bylo možné uvažovat o hrozbě nenahraditelné újmy.“ Obdobně srov. též usnesení NSS ze dne 10. 11. 2010, č. j. 1 As 96/2010-121, ze dne 30. 6. 2016, č. j. 6 As 129/2016-19, ze dne 21. 1. 2019, č. j. 2 As 426/2018-26, či ze dne 21. 1. 2021, č. j. 1 As 481/2020-21).

[11] Stěžovatelkou v návrhu na přiznání odkladného účinku prezentovaná újma (odstranění posklizňové linky a s tím související riziko znehodnocení či nucené likvidace v ní skladovaných obilovin) jí nehrozí přímo a bezprostředně v důsledku napadeného rozhodnutí, resp. tato újma vůbec nemůže nastat v rámci nyní přezkoumávaného řízení o (ne)zákonosti příslušného územního souhlasu. Popisovaná újma by stěžovatelce mohla hrozit až v důsledku případného rozhodnutí o nařízení odstranění předmětné stavby (které je samostatné soudně přezkoumatelné a stěžovatelka může v řízení o něm požádat o přiznání odkladného účinku), k čemuž však doposud nedošlo a především to není předmětem tohoto řízení.

[12] V projednávané věci tedy stěžovatelka neprokázala existenci nepoměrně větší újmy, neboť neprokázala žádnou mu hrozící újmu. Kasační soud proto dospěl k závěru, že výkon, resp. jiné právní následky napadeného rozsudku pro stěžovatelku samy o sobě nepředstavují bezprostředně hrozící újmu na jeho právech (srov. usnesení ze dne 23. 8. 2021, č. j. 2 As 213/2021-29, odst. [10]). Potenciálně hrozící následek v podobě povinnosti odstranit stavbu totiž není bezprostředně spojen s dopady výsledku řízení o přezkumu územního souhlasu k umístění předmětné stavby, ale až s účinky případného navazujícího rozhodnutí o odstranění stavby. Protože nebyla splněna již první podmínka pro přiznání odkladného účinku, soud se dále nezabýval tím, zda by přiznání odkladného účinku nebylo v rozporu s veřejným zájmem; kasační stížnosti proto odkladný účinek nepřiznal.

[13] Nejvyšší správní soud připomíná, že usnesení o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení NSS ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. prosince 2022

pokračování

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně

senátu